

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 619:638.15-08

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕПІЗООТИЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ
БДЖІЛЬНИЦТВА УКРАЇНИ**

**Галатюк О.Є., доктор ветеринарних наук, професор
Романишина Т.О., кандидат ветеринарних наук, доцент
Бегас В.Л., кандидат ветеринарних наук, доцент
Анастасія Лахман, аспірант**

Поліський національний університет, м. Житомир

Україна – держава, яка посідає одне з перших місць у Європі згідно кількості бджолосімей та виробництва продуктів бджільництва. Зазвичай, саме в Україні кожен рік отримують 75-100 тис. тонн товарного меду та 1,3-1,5 тис. тонн воску. До 2022 року – 60-80 тис. тонн меду експортувалося. На кожен кв. км площі України розміщується близько 5 бджолосімей.

Злагоджена робота пасічників забезпечує виробництво якісної продукції

бджільництва в Україні, зокрема, близько 100 тисяч тонн меду кожен рік. Тому, актуальним питанням є належне забезпечення епізоотичного благополуччя цієї галузі на належному рівні.

Питаннями моніторингу інфекційних та інвазійних хвороб бджіл у кожній області займаються регіональні державні лабораторії Держпродспоживслужб. На основі результатів досліджень епізоотичного стану окремих регіонів можливим є планування та виконання ветеринарно-санітарних заходів у неблагополучних щодо заразних захворювань бджолиних господарствах.

Удосконалення методів моніторингу заразних хвороб бджіл є важливою ланкою розвитку аграрного сектору України сьогодення. Проведений нами аналіз результатів досліджень регіональних державних лабораторій Держпродспоживслужб Житомирської, Волинської та Рівненської областей свідчить про поширення інфекційних (американський та європейський гнильці) та інвазійних (акарапідоз, вароатоз, браульоз) хвороб бджіл у вказаних регіонах. На кафедрі мікробіології, фармакології та ветеринарної епідеміології Поліського національного університету нами виявлені такі бджолині інфекційні агенти, як *Klebsiella aerogenes* (*Enterobacter aerogenes*) та *Klebsiella Pneumoniae* – збудники клебсієльозу бджіл. Дане захворювання поширене в багатьох країнах світу (Україна, США, Канада, Росія тощо).

Антибіотикотерапія заразних хвороб бджіл в Україні заборонена. Тому актуальним є пошук нових антибактеріальних препаратів для бджільництва. Проведені нами експериментальні дослідження дозволили в терапевтичному напрямку рекомендувати для широкого застосування у бджільництві такі препарати, як «Ентеронормін з Йодіс + Se» (ТОВ «СГП» МБС, м. Київ), «Біоконтакт-плюс» (ТОВ «Кронос-Агро», м. Київ), «ЕМ[®] ПРОБІОТИК для БДЖІЛ» (Корпорація EMRO, Японія разом з ТОВ «ЕМ Україна», м. Кропивницький), «Бровадез-20» (ТОВ «Бровафарма», м. Бровари). Нами розроблені схеми застосування даних препаратів при комплексній профілактиці заразних хвороб бджіл на пасіках України.

Належне ветеринарне забезпечення бджільництва в Україні дозволить експортувати бджолині пакети та матки в країни Європи, Америки та Азії і збільшити обсяги виробництва продукції.

Програма моніторингу заразних хвороб бджіл в нашій державі потребує удосконалення щодо діагностики та профілактики вароатозу і ентеробактеріозів бджіл. Галузь бджільництва потребує створення «Агенції з бджільництва», яка повинна контролювати технологічні процеси спрямовані на отримання екологічно безпечної продукції бджільництва.